

ଚିନାବାଦାମ

GROUNDNUT

ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ମାଣ୍ଡି
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କ୍ଷେତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ)

ଜି. ଅମାତ୍ ଜ୍ୟୋତି ମାଝୀ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ପଦ୍ଧତି)

ଶ୍ରୀ ଜୟଶଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ପାଣିପାଗ)

ଡଃ ସଂଗ୍ରାମ ପରମରୁରୁ
ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର

ରା.ଉଦୟଗିରି, ଗଜପତି-୭୬୧୦୧୬
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଚିନାବାଦାନ

GROUNDNUT

ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ମାଣ୍ଡି
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କ୍ଷେତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ)

ଶ୍ରୀ ଜୟଶଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ପାଣିପାଗ)

ଡଃ ଅମୀତ୍ ଜ୍ୟୋତି ମାଝୀ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି)

ଡଃ ହସ୍ତାମ ପରମସୁରୁ
ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର

ରା.ଉଦୟଗିରି, ଗଜପତି-୭୬୧୦୧୬

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଚିନ୍ତାବାଦାନ

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ

ଡଃ ସଂଗ୍ରାମ ପରମଗୁରୁ
ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ

ବିଷୟ ବସ୍ତୁ

ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ମାଣ୍ଡି
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କ୍ଷେତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ)

ଜ୍ଞ. ଅମୀତ୍ ଜ୍ୟୋତି ମାଝୀ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି)

ଶ୍ରୀ ଜୟଶଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ପାଣିପାଗ)

ପ୍ରକାଶକ:

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରକାଶ କାଳ: ୨୦୨୨-୨୩

ଚିନାବାଦାନ

ଚିନାବାଦାନ ଏକ ତୈଳବାଜି ଜାତୀୟ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ । ଏହାର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବ୍ୟବହାରରେ ଭାରତ ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରଥମ । ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଚିନାବାଦାନର ଆଦର ରହିଛି । ଏହାର ମଞ୍ଜିକୁ ଭାଜି, ସିଝାଇ ଖୁଆଯାଏ । ତେଲକୁ ଖାଇବା ବ୍ୟତୀତ ବନସ୍ପତି ଘିଅ ଓ ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ପିଡିଆକୁ ପଣ୍ଡୁ, ପକ୍ଷୀ ଖାଦ୍ୟ ଓ ସାର ରୂପେ ଏବଂ ଅମଳ ପରେ ଗଛକୁ ଗୋଖାଦ୍ୟ (ବୋତି) ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହାର ମଞ୍ଜିରେ ଶ୍ୱେତସାର, ସ୍ୱେଦସାର, ପୃଷ୍ଠିସାର, ଧାତବଲବଣ (ଫସ୍‌ଫରସ୍, କ୍ୟାଲସିୟମ୍, ଆଇରନ୍), ଭିଟାମିନ୍ ବି(ଥାୟାମିନ୍, ରାଇବୋଫ୍ଲାବିନ୍, ନିକୋଟିନିକ୍ ଏସିଡ୍) ଏବଂ ଭିଟାମିନ୍ ଇ ଥାଏ ।

ଜଳବାୟୁ :

ବିଷୁବ ବା ଉପ ବିଷୁବ ମଣ୍ଡଳୀୟ ଜଳବାୟୁରେ ଚିନାବାଦାନ ଗ୍ରସ୍ତ କରାଯାଏ । ସମୁଦ୍ର ପତନ ଠାରୁ ୧୨୦୦ ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ୫୦୦-୧୫୦୦ ମିଲିମିଟର ବୃଷ୍ଟିପାତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଗ୍ରସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ୨୦-୨୫ଡି.ଗ୍ରୀ. ସେଲସିୟସ ଉତ୍ତାପ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ।

ମୃତ୍ତିକା :

ପରାଗ ସଜନ ପରେ ଫୁଲର ତେଜ ତଳକୁ ନଇଁଯାଇ କଷି ଫଳଟି ମାଟି ଭିତରକୁ ପଶିଥାଏ । ତେଣୁ ହାଲୁକା, ଉର୍ବର, ନିରିତା ଏବଂ ବାଲିଦୋରସା ତଥା ଅମୃତା (ପି.ଏଚ୍) ୬.୫-୭.୫ ଥିବା ମାଟିରେ ଚିନାବାଦାନ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ଅମୃତ ମାଟିରେ ଚିନାବାଦାନ ଫମ୍ପା ହୋଇଥାଏ । ବର୍ଷା ଋତୁରେ ନିରିତା ଜମି ଏବଂ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଜଳସେଚିତ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ ।

କିଷମ :

ଗଛର ବୃଦ୍ଧି ଅନୁସାରେ ଚିନାବାଦାନକୁ ତିନି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ।

ଗଛର ପ୍ରକୃତି	ଉନ୍ନତ କିଷମ
ସିଧା ବା ଗୁଚ୍ଛ :	ଏ.କେ ୧୨-୨୪, ଟି.ଜି.ମା, ଟି.ଏ.ଜି.ଆଇ.ସି.ଜି.ଏସ୍୧୧, ବିଷାକ, ଜଘାନ, ସୁତି, କେ.ଏଲ-୨୪
ମଧ୍ୟମ ଲୋଟଣୀ :	କାଦିରି-୩, ଆଇ.ସି.ଜି.ଏସ୍-୪୪, କାଦିରି-୬, ଧରନୀ
ଲୋଟଣୀ ବା ଧାବକ :	ପଞ୍ଜାବ-୧, ଏମ୍-୧୩

ସିଧା ବା ଗୁଚ୍ଛ କିଷମର ଗଛଗୁଡ଼ିକ ସିଧା ଭାବରେ ବଜେ ଏବଂ ଚିନାବାଦାନ ମୂଳ ପାଖରେ ଗୁଚ୍ଛ ହୋଇ ଫଳିଥାଏ । ମଧ୍ୟମ ଲୋଟଣୀରେ ଗଛ ସିଧା ବଜେ କିନ୍ତୁ ଡାଳ ମାଟିରେ ଲାଗିଯାଏ । ଲୋଟଣୀ ବା ଧାବକ କିଷମରେ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ଝଙ୍କାଳିଆ ହୋଇ ମାଟି ଉପରେ ଖେଳେଇ ହୋଇ ରହେ ଏବଂ ଏହାର ଡାଳ ମାଟିକୁ ଛୁଇଁ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଚିନାବାଦାନ ଫଳିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଲୋଟଣୀ କିଷମ କେବଳ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଗ୍ରସ୍ତ କରାଯାଏ । ଋତୁ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନ କିଷମ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

କ୍ରମିକ ନଂ	ଉତ୍ସ	କିଷମ
୦୧	ବର୍ଷାଋତୁ	ଏକେ ୧୨-୨୪, କିସାନ, କେ-ଏଲ-୨୪, ଆଇ.ସି.ଜି.ଏସ୍-୧୧, ଆଇ.ସି.ଜି.ଏସ୍-୪୪, ଜିଜି-୨
୦୨	ଉଦ୍‌ବିଗତ	ଏକେ ୧୨-୨୪, କେ.ଏଲ-୨୪, ଜଣ୍ଡାନ, ସୁଟି, ଜିସାନ, କାଦିରି-୬

ବିହନ :

ଗଛର ପ୍ରକୃତି ଅନୁସାରେ ବିହନ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥାଏ । ବିହନ ଗୁଡ଼ିକ ୭୦ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଅଳ୍ପରୋଦଗମ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷିତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଛୋଟ, ଭଲ ତଥା ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ମଞ୍ଜିକୁ ବୁଣିବା ଅନୁଚିତ୍ । ତୋପାକୁ ମଞ୍ଜି ଛଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ର ବା ହାତରେ ଛଡ଼ାଇବା ଉଚିତ୍ । ମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଇବାର ୨-୩ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବୁଣିବା ଉଚିତ୍ ଅନ୍ୟଥା ଗଛ ଶକ୍ତି କମିଯାଏ (୬-୭ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖାଯାଇପାରେ) । ବିହନ ବୁଣିବାର ୭ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା ବିହନ ସହିତ ୩ଗ୍ରାମ୍ କାପଟାନ୍ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରାଯାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ବୁଣିବାର ୧ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ରାଇଜୋବୀୟମ୍ କଲଚର (*R. Japonicum* ବା *Bradyrhizobium*)ରେ ଶୋଧନ କରାଯାଏ । ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ କଲଚର ସହିତ ୪୦୦ମି.ଲି. ପାଣି ଓ ୩ଗ୍ରାମ୍ ସୋଡିୟମ ମଲିବିଡେଟ୍ କିମ୍ବା ଆମୋନିୟମ ମଲିବିଡେଟ୍ ଏବଂ ୮୦ଗ୍ରାମ୍ ପି.ଏସ୍.ବି. ଘୋଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ୧୦କି.ଗ୍ରା. ମଞ୍ଜିକୁ ଗୋଳାଇ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ଉପରବେଳା ବୁଣାଯାଏ ।

ଉତ୍ତର ପ୍ରକୃତି	ବିହନ ପରିମାଣ (କି.ଗ୍ରା./ଏକର)		ଉତ୍ତର ବା ଦୂର (ସେ.ମି.) ଧାତି X ଗଛ	ଏକର ପ୍ରତି ଗଛ ବ୍ୟୟ (ରୁପରେ)
	ମଞ୍ଜି	ତିନାବାଦାନ		
ଝିଆ ବା ବୁଢ଼	୨୮	୪୦	୩୦ X ୧୦	୧.୩୨
ମଧ୍ୟମ ଲୋଡ଼ଣୀ	୨୨.୫	୩୨	୪୫ X ୧୫	୦.୫୯
ଲୋଡ଼ଣୀ	୧୬.୮	୨୪	୬୦ X ୨୦	୦.୩୩

ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ :

ମାଟିକୁ ୪-୫ଓଜ ଗୁଣ୍ଠ ତାପ କରି ଶେଷ ଓଜ ତାପ ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୪ଟନ୍ ସଜା କମ୍ପୋଷ୍ଟ, ମୂଳସାର ଓ ୧୦କି.ଗ୍ରା. ମିଥାଇଲ୍ ପାରାଥ୍ରାକ୍ ୨% ଗୁଣ୍ଠ ମିଶାଯାଏ । ଅନୁୟ ମାଟିରେ ବୁଣିବାର ୧ମାସ ପୂର୍ବରୁ ୨୦୦କି.ଗ୍ରା. ତୁଳସୀର ଗୁଣ୍ଠ କିମ୍ବା ୫୦୦କି.ଗ୍ରା. କଳ ମଇଳା ମିଶାଇବା ଉଚିତ୍ । ଅନୁୟ ମାଟିରେ ପ୍ରତି ୩ବର୍ଷରେ ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦କି.ଗ୍ରା. ଜିପ୍ସମ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ତିନାବାଦାନ ଫମ୍ପା ନହେବା ସହିତ ମଞ୍ଜିର ତେଲ ଆଞ୍ଜ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ କିଷମ ଅନୁସାରେ ଲଙ୍ଗଳ ପଛରେ କିମ୍ବା ବିହନ ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୂରତାରେ ବୁଣାଯାଏ । ଋତୁ ଅନୁସାରେ

ବୁଣିବା ସମୟ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ବିଶୋଧିତ ବିହନ ଗୁଡ଼ିକ ବତର ଥିବା ମାଟିରେ ୫ସେ.ମି. ଗଭୀରରେ ବୁଣି ମାଟିକୁ ସମତୁଲ କରାଯାଏ । ଋଷି ଋତୁରେ ଧାତିକୁ ଧାତି ୨୦ସେ.ମି. ଓ ଗଛକୁ ଗଛ ୧୦ସେ.ମି ବ୍ୟବଧାନରେ ରଖାଯାଏ । ମଞ୍ଜି ବୁଣିବା ସମୟରେ ଜମିରୁ କାଢ଼ି ଓ ପାରା ବିହନ ନ ଖାଇବା ଉଚିତ୍ ।

କ୍ରମିକ ନଂ	ଉତ୍ତ	ଲଗାଇବା ସମୟ
୧	ବର୍ଷା	ଜୁନ
୨	ଶୀତ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର-ଅକ୍ଟୋବର
୩	ଗ୍ରୀଷ୍ମ	ନଭେମ୍ବର-ଫେବୃଆରୀ

ସାର ପ୍ରୟୋଗ :

ବୁଣିବା ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୮କି.ଗ୍ରା. ଯବସ୍ଥାରଜାନ ଏବଂ ୧୨କି.ଗ୍ରା. ଲେଖାର୍ବି ଫସଫରସ୍ ଓ ପୋଟାସିୟମ୍ ସାର ଉପାଦାନ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ସମସ୍ତ ଖତ ଓ ସାରକୁ ପ୍ରଥମେ ସିଆରରେ ଦେଇ ମାଟି ଘୋଡ଼ାଇ ମଞ୍ଜି ଲଗାଇଲେ ଅଧିକ ଉପକାର ମିଳିଥାଏ । କ୍ୟାଲସିୟମ୍ ଓହଲରୁ ଖୋସା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଏବଂ ଚିନାବାଦାନ ଫମ୍ପା ନହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସେହିପରି ସଲଫର ତେଲର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଚିନାବାଦାନ ବୁଣିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦ କି.ଗ୍ରା. ଜିପସମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯେଉଁଥିରେକି ୨୨.୩% କ୍ୟାଲସିୟମ୍ ଓ ୧୮.୬% ସଲଫର ରହିଛି । ମାତ୍ରା ଫସଫରସ୍ ପାଇଁ ସିଙ୍ଗଲ୍ ସୁପର ଫସଫେଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ଜିପସମ୍ ର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େନାହିଁ । ଜିପସମ୍ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ଲଗାଇବାର ୨୦-୨୫ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଧାତିର ୫-୭ସେ.ମି. ଦୂରରେ ୩ସେ.ମି. ଗଭୀରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ :

ପ୍ରଥମ ଗଛ ଉଠିବାର ୭-୧୦ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଖାଲିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ପୁନଶ୍ଚ ମଞ୍ଜି ଲଗାଯାଏ । ଲଗାଇବାର ୨୦ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କୋଡ଼ା ଖୋସା କରି ଅନାବନା ଗଛ ବଢ଼ାଯାଇ ଗଛ ମୂଳକୁ ହୁଡ଼ା ଟେକି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲୋଟଣୀ କିସମରେ ୩୦ଦିନ ବେଳକୁ ଆଉଥରେ ଘାସ ବଢ଼ାଯାଇପାରେ । ସିଧା କିସମ ଲଗାଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଗଜା ହେବାର ୩୫ଦିନ ପରେ ପଶିବା ଅନୁଚିତ୍ । ଏପରି କଲେ ଓହଲ ଛିଣ୍ଡିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ବିହନ ବୁଣିବାର ପୂର୍ବଦିନ ଫୁଲ୍‌କୋରାଲିନ୍ ୪୮ଇସି (୮୦୦ମି.ଲି./ଏକର) କିମ୍ବା ପରଦିନ ପେଣ୍ଟିମେଥାଲିନ୍ ୩୦ଇସି (୧୩୦୦ମି.ଲି./ଏକର) କିମ୍ବା ଅର୍ବୁ ଫୁରୋଫେନ୍ ୨୩.୫ଇସି (୫୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ୨୦୦ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଅନାବନା ଗଛ କମ୍ ଉଠିଥାଏ ।

ବର୍ଷାଦିନିଆ ଚିନାବାଦାମରେ ଜଳସେଚନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇନଥାଏ । ମାତ୍ର ପାଗ ଶୁଷ୍କଲା ରହିଲେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଏ । ଖରାଟିଆ ଚିନାବାଦାମରେ ୭-୧୦ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ମାଟିର ବତର ଦେଖି କରାଯାଏ । ସର୍ବାଧିକ ଫୁଲ ଧରିବା ସମୟ, ଓହଲ ମାଟିରେ ପଶିବା ତଥା ଫଳ ବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ ଜଳସେଚନ କଲେ ଅମଳ ବଢ଼ିଥାଏ । ଅମଳ ପୂର୍ବରୁ ହାଲୁକା ଜଳସେଚନ କଲେ ଅମଳରେ ସୁଦିଆ ହୋଇଥାଏ ।

ରୋଗ ପୋକ ପରିଚାଳନା :

୧) ଟୀକା ରୋଗ :

ପତ୍ରରେ ଓ କାଣ୍ଡରେ ବାଦାମୀ ବା କଳା ରଙ୍ଗର ଗୋଲାକାର ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରଥମେ ତଳ ପତ୍ରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପରେ ଉପର ପତ୍ରକୁ ଆସେ । ଏହି ଦାଗ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମେ ପରସ୍ପର ମିଶିଯାନ୍ତି, ପତ୍ର ହଳଦିଆ ହୋଇ ଝଟିପଡ଼େ ଓ ଅମଳ କମିଯାଏ । ଗଛ ୨ମାସ ହେବା ବେଳକୁ ଏହି ରୋଗ ଲାଗିଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ବିହନକୁ ବିଶୋଧନ କରି ଲଗାଯାଏ । ମଞ୍ଜି ବୁଣିବାର ୪୫ଦିନ ଠାରୁ ୧୦ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ୨ଥର ଡିଥେନ୍ ଏମ୍ ୪୫ (୬୦୦ଗ୍ରାମ୍/ଏକର) ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ରେଡ଼ୋମିଲ୍ ଏମ୍.ଜେଡ୍ ୪୦୦ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି ଏକର ହିସାବରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ । ସହନଶୀଳ ବିସମ ଟି.ଏ.ଜି ୨୪ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

୨) ଗଜା ସଜା ରୋଗ :

ଏହି ରୋଗ ମଞ୍ଜି ଓ ମାଟିରୁ ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜି ଭିତର ଗଜାଟି ମରିଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ଗଜାହେବା ପରେ ପ୍ରଥମ ବୀଜ ପତ୍ର ବୁଲଟି ପାଖରେ ବଜା ଫିମି ମାଡ଼ିଯାଇ ତାହା ସଜିଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଗୋଟିଏ ଜମିରେ ବାରମ୍ବାର ଚିନାବାଦାମ ନ କରି ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଏ । ବିହନକୁ ବିଶୋଧନ କରି ବୁଣିବା ଉଚିତ୍ । ରୋଗ ନିରୋଧକ ବିସମ ଜେ-୧୧ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ଫସଲରେ ରିଡ଼ୋମିଲ୍ ଏମ୍.ଜେଡ୍ (୪୦୦ଗ୍ରାମ୍/ଏକର) ସ୍ପ୍ରେ କରାଯାଏ ।

୩) କାଣ୍ଡ ପତାରୋଗ :

ଗଛର ମୂଳ ପାଖରୁ କାଣ୍ଡ ସଜିଯାଇ ଫିମି ମାଡ଼ିଯାଏ । ଗଛ ହଳଦିଆ ପଡ଼ିଯାଏ । ଫଳ ଓ ମାଟି ଭିତରେ ଥିବା କାଣ୍ଡ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇପାରେ । ଖରା ଓ ବର୍ଷା ପାଗ ଅଦଳ ବଦଳ ଭାବରେ ହେଲେ ଏହି ରୋଗ ଅଧିକ ହୁଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ । ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ଗଛ ମୂଳରେ ମେଟାଲାକ୍ଟିଲ୍ + ମାଲୋଜେଡ୍ (୪୦୦ଗ୍ରାମ୍/ଏକର) ସ୍ପ୍ରେ କରାଯାଏ ।

୪) କଳଙ୍କି ରୋଗ :

ପ୍ରଥମେ ପତ୍ରର ତଳପଟେ ଲକ୍ଷତ୍ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଲୁହା କଳଙ୍କି ପରି ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ କୋରୋଥାଲୋନିଲ୍ (୪୦୦ଗ୍ରାମ୍/ଏକର) ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

୫) ଜଉ ପୋକ :

ଛୋଟ ଛୋଟ କଳା ରଙ୍ଗର ପୋକ କଅଁଳ ଅଗିଲା ଡାଳରୁ ଋଷ ଶୋଷି ଖାଇବାରୁ ପତ୍ର ଲୋତା କୋତା ହୁଏ ଓ ଫଳ ଶୁଖିଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ଇମିଡା(୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) କିମ୍ବା ମିଥାଇଲ୍ ଡିମେଟନ୍ ୨୫ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତେ କରାଯାଏ ।

୬) ନାଲି ସଂବାଲୁଆ :

ବର୍ଷା ଦିନିଆ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷା ପରେ ଚିନାବାଦାମ ଗଛର ପତ୍ର ତଳେ ଅଣ୍ଡା ଦିଅନ୍ତି । କଳା ମୁଣ୍ଡ ଓ ଲକ୍ଷତ୍ ହଳଦିଆରୁ ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗର ସଂବାଲୁଆ ଗୁଡିକ ପତ୍ର ଓ ଫୁଲ ଖାଇ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ମା କରନ୍ତି ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ କ୍ୟୁନାଲଫସ୍ ୨୫ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

୭) ପତ୍ର ସୁତଜୀ ପୋକ :

ଶୁକ ଗୁଡିକ ପତ୍ର ଭିତରେ ପଶି ସବୁଜ ଅଂଶ ଖାଇଥାନ୍ତି । ପତ୍ରରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ରାସ ପଡିବା ପରି ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଏ । ପରେ ଶୁକ ୨-୩ ଗୋଟି ପତ୍ରକୁ ଏକାଠି କରି ଜାଲ ବାନ୍ଧି ଲୁଚି ସବୁଜ ଅଂଶ ଖାଇଥାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଅଧିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ପତ୍ର ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଇ ଫସଲରେ ଟ୍ରାୟାକୋଫସ୍ ୪୦ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

୮) ଉକୁଶୀ ପୋକ :

ଏହି ପୋକ ଗୁଡିକ ଅଗ ପତ୍ର ଭିତରେ ରହି ଋଷ କୋରି ଖାଇବାରୁ ପତ୍ର ଲୋତା କୋତା ହୋଇଥାଏ । ଗଛ ହଳଦିଆ ପଡି ଶୁଖିଯାଏ । ଫେବୃଆରୀ ରୁ ମେ ମାସ ଯାଏଁ ଏହି ପୋକ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ଡାଇମିଥୋଏଟ୍ ୩୦ଇସି କିମ୍ବା ମିଥାଇଲ୍ ଡିମେଟନ୍ ୨୫ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତେ କରାଯାଏ ।

୯) ଧଳା ମାଛି :

ଧଳା ରଙ୍ଗର ମାଛି ଗୁଡିକ ପତ୍ର ତଳପଟେ ରହି ଋଷ ଶୋଷି ଖାଇବାରୁ ପତ୍ର ଲୋତା କୋତା ହୋଇଯାଏ । ଭୂତାଣୁ ଜନିତ ରୋଗ ବ୍ୟାପିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ଲମ୍ବିତାକ୍ଷେପ୍ରିୟ (୮୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଇଥାଏ ।

୧୦) ବିହାରୀ ଫକାଲୁଆ :

ପତ୍ର ତଳେ ଟ୍ରିକୋମ୍ (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଇଥାଏ ।

୧୧) ପତ୍ର ଡିଆଁ ପୋକ :

ଛୋଟ ଛୋଟ ପୋକଗୁଡ଼ିକ ପତ୍ର ତଳେ ରହି ରସ ଖୋଷି ଖାଇଥାନ୍ତି । ପତ୍ର ହଲଦିଆ ଦେଖାଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ଲମ୍ବିତାକ୍ଷେପ୍ରିୟ ୨୦୦ଏସ୍.ଏଲ୍. (୮୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଏ ।

୧୨) ଅଷ୍ଟପଦି ପୋକ :

ଖୁବ୍ ଛୋଟ ଏବଂ ଖାଲି ଆଖିରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ପୋକ ଗଛର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶରୁ ରସ ଖୋଷିବାରୁ ପତ୍ର ପାଉଁଶିଆ ପଡ଼ି ଅମଳ କମିଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ତାଲକୋଫଲ୍ ୧୮.୫ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଏ ।

୧୩) ଧୁଆଁ ପତ୍ର ଫକାଲୁଆ :

ଫକାଲୁଆର ଦେହ ଚିକ୍କଣ ଓ ଦୁଇ ଧାରରେ କଳାଦାଗ ରହିଥାଏ । ଏମାନେ ପତ୍ରକୁ ଖାଇ ଲଣ୍ଡା କରିଦିଅନ୍ତି ।

ପରିଚାଳନା :

ଫସଲରେ ପ୍ରୋଫେନ୍‌ଫସ୍ ୫୦ଇସି (୪୦୦ମି.ଲି./ଏକର) ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଏ ।

୧୪) ଧବଳ ଭୂଞ୍ଜ ପୋକ :

ଖୁବ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମାଟି ତଳେ ଥିବା ଚେର ଖାଏ । ଚେର ଛିଣ୍ଡିବାରୁ ଗଛ ଝାଉଁଳି ମରିଯାଏ ।

ପରିଚାଳନା :

ବିହନ ବୁଣିବା ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦କି.ଗ୍ରା. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୧.୫ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

୧୫) କାନ କୁଟୁଳୀ ପୋକ :

ପୃଷ୍ଠାଙ୍ଗ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ପାକଳ ବାଦାମକୁ କଣା କରି ମଞ୍ଜି ଖାଇସାରିବା ପରେ ସେଥିରେ ମାଟି ଭର୍ତ୍ତି କରିଦିଏ ।

ପରିଚାଳନା :

କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୧.୫ ଗୁଣ୍ଠ (୧୦କି.ଗ୍ରା./ଏକର) ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ଅମଳ :

କିସମ ଓ ରତୁ ଅନୁସାରେ ବୁଣିବାର ୯୫-୧୫୦ଦିନରେ ଚିନାବାଦାମ ଅମଳ କରାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଗଛ ହଲଦିଆ ହୁଏ, ମଞ୍ଜିର ଚୋପା ପାଟଳ ରଙ୍ଗ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଚୋପାର ଭିତର ପଟରେ କଳାରାଶି ଦେଖାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଫଳ ଧାରଣର ୨ମାସରେ ଫଳ ପାକଳ ହୋଇଥାଏ । ମାଟିରେ ପାଗ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ହାତରେ ଟାଣି ଅମଳ କରାଯାଏ । ଅନ୍ୟଥା ହାଲୁକା ଜଳସେଚନ କରାଯାଏ । ଫଳଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ଛିଣ୍ଡାଇ ଖରାରେ ଖୁଆଇ ରଖାଯାଏ । ଏକର ପ୍ରତି ବର୍ଷା ଦିନିଆ ଫସଲରୁ ୪-୫ଟିଲ ଏବଂ ଶୀତ ଓ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଫସଲରୁ ୮-୧୦ ଟିଲ ଖୁଆଇ ବାଦାମ ମିଳିଥାଏ ।

ଚିନାବାଦାନ
 ପ୍ରକାଶିତ ବର୍ଷ - ୨୦୨୨-୨୩
 ପ୍ରକାଶକ : କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର (ଗଜପତି)